

Alþingi
Erindi nr. P 132/1495
komudagur 29. 3. 2006

Félagsmálanefnd Alþingis
Selma Hafliðadóttir nefndarritari
Nefndarsviði Alþingis
Austurstræti 8 - 10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 24. mars 2006
Tilvísun: HI06030025/004

Efni: Umsögn Háskóla Íslands um 67. mál 132. löggjafarþings varðandi mat á framtíðarhorfum og mannaflapörf í atvinnugreinum

Háskóli Íslands fagnar framkominni þingsályktunartillögu um mat á framtíðarhorfum og mannaflapörf í atvinnugreinum. Mikilvægt er að skoða með reglubundnum hætti þetta hvort tveggja, þar sem framboð menntunar og eftirspurn atvinnumarkaðarins eftir þekkingu og færni fer þarna saman. Með því væri einnig verið að leggja grunn að mikilvægu upplýsinganeti sem styrkja myndi náms- og starfsráðgjöf við nemendur bæði á framhalds- og háskólanámi. Háskólinn hefur um margra ára skeið starfrækt öfluga starfseiningu - Námsráðgjöf H.Í. - sem hefur verið leiðandi innan málaflokksins og staðið fyrir margvíslegum þróunarverkefnum. Skólinn þakkar fyrir það tækifæri sem gefst til þess að láta í té umsögn um þingmálið, og vill um leið bjóða fram þá þekkingu og reynslu sem Námsráðgjöf H.Í. býr yfir.

Almennt álit

Það er hverju þjóðfélagi mikilvægt að eigan greiðan aðgang að upplýsingum um nám og störf og framtíðarþróun í atvinnulífi. Þessi aðgangur að upplýsingum gefur bæði menntamálayfirvöldum og atvinnulífmu tækifæri til að stilla saman strengi og sjá fyrir - með góðum fyrirvara - hver menntunar- og færniþörf er í hinum ýmsu atvinnugreinum. Menntamálayfirvöld geta brugðist við með því að auka fjölbreytni náms og atvinnugreinar með því að vera í takt við nýjustu þróun hverju sinni. Þetta eykur þá um leið samkeppnishæfni hvers lands. Fyrir einstakling sem stendur frammi fyrir náms- og starfsvali er mikilvægt að hafa aðgang að þessum upplýsingum þar sem þær eru mjög mikilvægur hlekkur í valferlinu. Með samræmdum aðgerðum stjórnvalda (mennta- og félagsmála) og Samtaka atvinnulífsins væri hægt að byggja upp öflugt upplýsinganet sem ekki einungis gagnast námsmönnum heldur og almenningi. Það mætti álykta að ávinningurinn kæmi fram í aukinni heildarsýn og öflugri samvinnu við samtök atvinnulífsins, markvissara náms- og starfsvali, betri nýtingu mannauðs og aukinni samkeppnishæfni þjóðfélagsins.

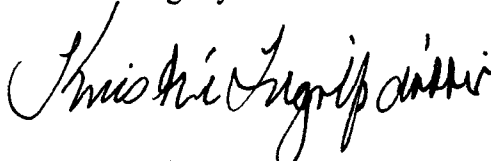
Athugasemdir við greinargerð

Náms- og starfsráðgjöf hefur til langs tíma takmarkast við menntakerfið, innan grunnskóla, framhaldsskóla og háskóla. Breytingar á atvinnulífinu, tækniþróun og alþjóðavæðing hefur

kallað á framsækna sýn á sí- og endurmenntun og ekki síður að einstaklingurinn sjálfur hugi að sínum náms- og starfsferli og taki ákvarðanir þar að lútandi sem byggjast á persónulegri sýn, áhugasviðum, gildum og viðhorfum. Til að farsælt náms- og starfsval geti átt sér stað þarf m.a. að hafa greiðan aðgang að upplýsingum um nám og vinnumarkaðinn sem byggja þarf slíkar ákvarðanir á. Náms- og starfsráðgjafar á Íslandi og ráðþegar þeirra hafa fundið fyrir miklum skorti á þessum upplýsingum hér á landi. Það er álit Námsráðgjafar Háskóla Íslands að mjög brýnt sé að láta kanna reglubundið mannaflapörf og framtíðarhorfur í hinum ýmsu atvinnugreinum. Slíkt upplýsinganet myndi gera náms- og starfsráðgjöfma öflugri og markvissari, þar sem kæmu fram tengsl menntunar, færni og starfa. Um væri að ræða viðbót við þá upplýsingamiðlun sem þegar á sér stað, t.d. með ágætu vefsetri Samtaka atvinnulífsins, en hvergi er á hinn bóginn til heildstætt íslenskt upplýsinganet eða gagnagrunnur á einum stað þar sem tölfraðilegar upplýsingar um horfur á atvinnumarkaði og mannaflapörf. Framgangi þessarar þingsályktunartillögu gæti því skipt sköpum hvað varðar stefnumótun í mennta- og atvinnumálum auk þess að efla náms- og starfsráðgjöf til muna.

Vert er, að lokum, að benda á framlag OECD í formi þeirra skýrslna sem hafa verið gefnar út er fjalla um náms- og starfsráðgjöf og nýta sér upplýsingar þar um árangursrík verkefni (best practices) er tengjast náms- og starfsráðgjöf og uppbyggingu upplýsinganeta um nám og störf.

Virðingarfyllst

Kristín Ingólfssdóttir
rektor

Tilvísanir:

1. Samtök iðndarins hafa haldið úti vefsetrinu www.idan.is. Þar er að finna lýsingar á námi og störfum í iðn- og tæknigreinum ásamt öðrum atvinnugreinum. Notendur hafa getað sent inn fyrirspurnir til náms- og starfsráðgjafa. Vefurinn er til mikillar fyrirmyndar.
2. Career Guidance Policy Review:
http://www.oecd.org/document/20/0,2340,en_2649_34511_32474452_1_1_1_1,00.html.
3. Career Guidance. A Handbook for Policy Makers (2004):
<http://www.oecd.org/dataoecd/53/53/34060761.pdf>.
4. Career Guidance and Public Policy. Bridging the Gap (2004):
<http://www.oecd.org/dataoecd/33/45/34050171.pdf>.